

Pestprotocol St. Victorschool Versie 14 maart 2022

Dit PESTPROTOCOL heeft als doel:

“ Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Leerkrachten en ouders uit de oudercommissie en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit PESTPROTOCOL.

Pestgedrag op school: hoe ga je er mee om?

Als er zich pestgedrag op onze school voordoet dan willen we dit als team adequaat en serieus aanpakken.
Wij werken hierbij met een vast protocol:

VOORWAARDEN

Pesten wordt als probleem gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders / verzorgers (hierna genoemd: ouders)

De school probeert pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.

Als pesten optreedt, signaleren leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat en nemen duidelijk stelling.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, beschikt de school over een directe aanpak.

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Op onze school zijn Stans Goedhart en Linda van Dijk de vertrouwenspersoon.

HET PROBLEEM DAT PESTEN HEET:

- ❖ De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest.
- ❖ Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pest-probleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

HOE GAAN WIJ DAAR MEE OM?

- ❖ Op school stellen we wekelijks een onderwerp aan de orde aan de hand van Trefwoord (godsdiensmethode), Kikker be Cool (methode seo, =sociaal emotionele ontwikkeling), Taakspel (anti- pestprogramma), ZIEN (seo-registratie) en onderwerpen vanuit de andere methodes.
- ❖ Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. komen aan de orde.
- ❖ Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspelen, school- en klassenregels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.
- ❖ Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar worden uitgesproken. Agressief gedrag van ouders, de leerlingen en leerkrachten wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.
- ❖ Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels ("Goed- voor- elkaar- project") voor de leerlingen.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- ❖ *Vervelende berichten via internet en telefoon*
- ❖ *altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen*
- ❖ *zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot*
- ❖ *een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven*
- ❖ *briefjes doorgeven*
- ❖ *beledigen*
- ❖ *opmerkingen maken over uiterlijke kenmerken, kleding etc..*
- ❖ *buitensluiten*
- ❖ *buiten school opwachten, slaan of schoppen*
- ❖ *op weg naar huis achterna rijden*
- ❖ *naar het huis van het slachtoffer gaan*
- ❖ *bezittingen afpakken of vernielen*
- ❖ *schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer*
- ❖ *smoezen*
- ❖ *intimideren en bedreigen*
- ❖ *kleineren*
- ❖ *negeren*

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders zijn daarom alert op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen de norm overschrijden.

REGEL 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

Als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de leerkracht/pleinwacht vragen.

REGEL 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers mede verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

REGEL 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met de ouders (verslaglegging van de gesprekken gebeurt in Parnassys). De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en natuurlijk het ondersteunen van de aanpak van de school.

REGELS DIE GELDEN IN ALLE GROEPEN:

1. " Stop- hou- op": Vanaf de kleutergroepen leren de kinderen hun eigen grenzen aan te geven door middel van de uitdrukking "Stop- hou- op" en het stopteken met de hand.
2. We hebben respect voor onszelf, onze spullen en voor anderen.
3. We noemen elkaar bij de voornaam.
4. 'Problemen' lossen wij op met woorden.
5. We vertellen aan de juf of meester als er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt.
6. Vertel de meester of de juf wanneer jezelf of iemand anders wordt gepest.
7. Word je gepest praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.
8. We luisteren naar elkaar.
9. We (ver-)oordelen niet.
10. Nieuwe kinderen willen we goed ontvangen en opvangen. Zij zijn ook welkom op onze school.
11. Probeer ook zelf een ruzie met praten op te lossen. Na het uitpraten kunnen we ook weer vergeven en vergeten.

Deze regels gelden op school en daarbuiten.

Toevoeging:

Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, in overleg met de leerkracht.

Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de groep, dit zijn de zgn. groepsregels

Zowel schoolregels als groepsregels worden zichtbaar in de klas opgehangen.

We bieden aan het begin van ieder schooljaar de school- en groepsregels ("Goed- voor- elkaar"/ "Coole Kikker"- project) tegelijk aan en iedere groep hangt de Coole Kikker poster zichtbaar op in zijn / haar lokaal. *Ook kunnen we een regel, goed zichtbaar, in gangen van de school ophangen.*

AANPAK VAN DE RUZIES EN PESTGEDRAG IN VIER STAPPEN:

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

STAP 1: Stop- hou- op- methode

Er eerst zelf (en samen) uit te komen; "stop- hou- op- "methode.

STAP 2: Hulp vragen

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan een volwassene (ouder, overblijfmoeder, meester of juf) voor te leggen.

STAP 3: Gesprek

De ouder/ leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek (zie "stop- hou- op"- methode en de stappen van Coole Kikker) en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).

STAP 4: Bestrafen

Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties).

In overleg met de pester wordt zijn gedrag geëvalueerd en genoteerd. Bij ieder voorval beschrijft de leerkracht 'de toedracht'. Bij de derde melding van pestgedrag van dezelfde leerling worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie-pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Stap 3 en 4: Consequenties

- ❖ Als de leerkracht het idee heeft van onderhuids pesten dan stelt hij in zo'n geval een algemeen probleem aan de orde, om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.
- ❖ De leerkracht neemt duidelijk een stelling in als een leerling wordt gepest en de stappen 1 t/m 4 geen positief resultaat opleveren voor de gepeste. De straf is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoond in zijn / haar gedrag:

FASE 1:

- ❖ Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem en eventuele oplossingen aandragen. Dit moet ondertekend worden door ouders.
- ❖ Een of meerdere pauzes binnen blijven
- ❖ Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
- ❖ Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.
- ❖ Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt.
- ❖ Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

FASE 2:

- ❖ Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde te maken aan het probleem. De school heeft alle activiteiten van het pesten vastgelegd in Parnassys. In overleg met de ouders, kind wordt door de school (leerkracht, interne begeleider en directeur) een contract opgesteld. Deze wordt ondertekend door alle partijen (leerling, ouders, leerkracht en directeur).

FASE 3:

- ❖ Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals Evizier, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk (BSI of OEC), netwerk Lopik. (Dit kan opgenomen worden in het contract.)

Fase 4:

- ❖ Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk apart te plaatsen, binnen de school. (Dit kan in het contract worden opgenomen.)

Fase 5:

- ❖ In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden, in overleg met de algemeen directeur van de Stichting. (Dit kan in het contract worden opgenomen.)

BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING:

 Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
 Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het Pesten
 Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
 Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld: je niet afzonderen.
 Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
 Sterke kanten van de leerling benadrukken.
 Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders / beter opstelt.
 Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
 Het gepeste kind niet over-beschermen, bijvoorbeeld: naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen. Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen (Vitrass); Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

BEGELEIDING VAN DE PESTER:

 Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
 Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
 Excuses aan laten bieden.
 In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
 Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
 Kind leren om niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-denk- doe-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
 Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? *
 Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
 Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen(Vitrass) ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

* Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- ❖ Een problematische thuissituatie
- ❖ Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- ❖ Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- ❖ Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- ❖ Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

ADVIEZEN AAN DE OUDERS van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

- a. Houd de communicatie met uw kind open, blij in gesprek met uw kind.
- b. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- d. Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- e. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- f. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- a. Neem het probleem van uw kind serieus.
- b. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- c. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- d. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- e. Besteed extra aandacht aan uw kind.
- f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede, gewenste, gedrag van uw kind.
- h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- a. Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- b. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- c. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- d. Geef zelf het goede voorbeeld.
- e. Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f. Leer uw kind voor zichzelf op te komen

Adressen voor informatie en of hulp:

www.pestweb.nl

www.kidstegengeweld.nl

Gratis telefoonnummer voor al uw vragen over pesten 0800-2828280.

Bereikbaar elke schooldag tussen 14.00-17.00 uur.